

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

RJEŠENJE

po Prijavi namjere koncentracije privrednih subjekata «Zavarovalnica Triglav» d.d., Ljubljana, Republika Slovenija i »Krajina-Kopaonik«, a.d., Istočno Sarajevo, BiH

Sarajevo
Oktoibar, 2007. godine

Broj: 01-03-26-022-5-II/07
Sarajevo, 23.10. 2007. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) pod e) člana 42. tačka d) u vezi sa čl. 12., 14., 16. i 18., te u skladu sa članom 24. stav (2) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH» br. 48/05 i 76/07) po Prijavi namjere koncentracije između privrednog subjekta «Zavarovalnica Triglav d.d.», Miklošičeva 19, 1000 Ljubljana, Republika Slovenija, kojeg zastupa mr. Andrej Kocič Predsjednik Uprave, i privrednog subjekta »Krajina-Kopaonik«, a.d., Ulica Srpskih ratnika broj 1, Istočno Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zaprimljenu pod brojem 01-03-26-022-II/07 dana 28.06.2007. godine, Konkurencijsko vijeće, na 52. (pedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 23.10. 2007.godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja će nastati na tržištu usluga osiguranja u Bosni i Hercegovini kupovinom većine dionica privrednog subjekta subjekta »Krajina-Kopaonik«, a.d., Ulica Srpskih ratnika broj 1, Istočno Sarajevo, Bosna i Hercegovina, od strane privrednog subjekta «Zavarovalnica Triglav d.d.», Miklošičeva 19, 1000 Ljubljana, Republika Slovenija.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji upisuje se u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku BiH, službenim glasnicima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Privredni subjekt «Zavarovalnica Triglav d.d.», Miklošičeva 19, 1000 Ljubljana, Republika Slovenija (u daljem tekstu: podnosilac Prijave ili Triglav), je dostavo Konkurencijskom vijeću dana 28.06.2007. godine Prijavu namjere koncentracije, u kojoj se navodi da podnosilac Prijave namjerava da kupi većinu dionica privrednog subjekta »Krajina-Kopaonik«, a.d., Ulica Srpskih ratnika broj 1, Istočno Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Krajina-Kopaonik).

Kako Prijava, nakon pregledane prispjele dokumentacije nije bila uredna i kompletna, od strane Konkurencijskog vijeća je zatražena dopuna dana 20.08.2007. godine, nakon čega je ista dopunjena dopisom dana 24.08.2007. godine.

Nakon toga, Konkurencijsko vijeće je podnosiocu Prijave, dana 19.09.2007. godine broj 01-03-26-022-3-II/07, izdalo Potvrdu o urednoj i kompletnoj dokumentaciju, u smislu člana 30. stav (3) Zakona.

U finansijskoj 2006. godini, kao godini koja prethodi predmetnoj koncentraciji, učesnici koncentracije na dan 31.12.2006. godine ostvarili su sljedeći ukupni prihod:

Tabela 1.

Konsolidovani prihod (KM)	Triglav	Krajina Kopaonik
Svijet	(..)** ¹	(..)**
Bosna i Hercegovina	(..)**	(..)**

Konkurencijsko vijeće je iz navedenih ostvarenih prihoda na svjetskom tržištu i tržištu Bosne i Hercegovine, utvrdilo, postojanje obaveze prijave namjere koncentracije, s obzirom da su ispunjeni kriteriji ukupnog ostvarenog prihoda privrednih subjekata, učesnika koncentracije na tržištu roba i/ili usluga Bosne i Hercegovine u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, u smislu člana 14. stav 1. Zakona.

Podnosilac Prijave je uz Prijavu dostavio Mišljenje Ureda Republike Slovenije za zaštitu konkurencije u kojem se navodi da predmetnu koncentraciju nije potrebno prijaviti nadležnom tijelu za konkurenciju u Republici Sloveniji.

¹ (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Analizirajući podatke iz Prijave, podatke koje posjeduje Konkurencijsko vijeće kao i ostalu dostavljenu dokumentaciju na osnovu koje je izvršena ocjena pozitivnih i negativnih efekata predmetne koncentracije, u smislu člana 17. Zakona, Konkurencijsko vijeće, primjenjujući odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija Privrednih subjekata («Službeni glasnik BiH», broj 95/06), te Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06) je utvrdilo sljedeće:

1. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije predstavlja Ugovor o prodaji dionica. Naime, Podnosilac Prijave je sa većinskim dioničarima društva Krajina Kopaonik dana 26.06.2007. godine potpisao Ugovor o prodaji akcija koji će se, nakon ispunjenja zakonskih ili ugovornih uslova, realizovati kroz postupak javne ponude za preuzimanje koja će biti podnesena svim akcionarima društva Krajina Kopaonik. Privredni subjekt Triglav će, nakon sprovedene koncentracije, postati vlasnik 95% dionica privrednog subjekta Krajina Kopaonik nakon čega će ući na tržište osiguravanja Republike Srpske na kojem do sada nije poslovao.

Na osnovu člana 12. stav (1) pod (b) Zakona koncentracijom privrednih subjekata se smatra, između ostalog, i sticanje kontrole jednog privrednog subjekta nad drugim i to kupovinom većine dionica odnosno većine prava glasa. Sticanje kontrole se, na osnovu člana 12 stav (2), ostvaruje putem zaključenja sporazuma kojim jedan privredni subjekt stiče mogućnost ostvarenja dominantnog uticaja nad drugim privrednim subjektom. Na osnovu navedenih odredbi Zakona proizilazi da je zaključivanjem Ugovora o prodaji dionica privredni subjekt Triglav ima obavezu da izvrši prijavu namjeru predmetne koncentracije što ujedno predstavlja i pravni oblik predmetne koncentracije.

2. Učesnici koncentracije

Zavarovalnica Triglav d.d.

Podnosilac Prijave «Zavarovalnica Triglav d.d.», Miklošičeva 19, 1000 Ljubljana, Republika Slovenija, upisan u sudski registar Okružnog suda u Ljubljani dana 17.03.1992. godine pod brojem 061/11068700, je vodeće slovenačko društvo za osiguranje sa tržišnim udjelom u Republici Sloveniji od 43%, sa godišnjim premijom od (...)**. Triglav nudi sve vrste osiguranja imovine i lica, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nesreće. Osiguranje imovine uključuje osiguranje imovine i izgradnje objekata, osiguranje motornih vozila, osiguranje poljoprivrednih dobara, osiguranja transporta, kredita i dohotka kao i osiguranje putovanja. Životno, zdravstveno i osiguranje od nesreće uključuje sve vrste životnog osiguranja, osiguranje rente, penzije kao i osiguranje od nesretnog slučaja.

Grupu Triglav u Republici Sloveniji predstavljaju, pored Podnosioca Prijave, i društvo za reosiguranje Triglav Re d.d. sa sjedištem u Ljubljani kao i specijalizovano osiguravajuće društvo za zdravstvena osiguranja Triglav Zdravstvena Zavarovalnica, d.d., sa sjedištem u Kopru. Vlastiti godišnji prihod iz djelatnosti osiguranja realizuje u najvećoj mjeri na slovenskom osiguravajućem tržištu.

Sa svojim društvima za osiguranje u inostranstvu u kojima ima 100% ili većinsko sudjelovanje, Triglav je prisutan i na tržištima Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Češke Republike, Republike Slovačke, Republike Srbije i Republike Crne Gore.

Supsidijarna društva privrednog subjekta Triglav u BiH

Supsidijarno društvo privrednog subjekta Triglav u Bosni i Hercegovini je privredni subjekt Triglav BH Osiguranje d.d. Sarajevo, Dolina 8 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina upisano u registar Opštinskog suda u Sarajevu pod brojem 1-13016. Triglav je vlasnik 68,94 % akcionarskog društva za osiguranje Triglav BH Osiguranje d.d. Sarajevo.

Krajina Kopaonik

Privredni subjekt Krajina Kopaonik, upisan u sudski registar Osnovnog suda Srpsko Sarajevo pod brojem 1-2090 dana 10.05.2002. godine, se sastoji iz centrale i 10 predstavništava i to u Bileći, Istočnom Sarajevu, Zvorniku, Bijeljini, Brčkom, Doboju, Banja Luci, Mrkonjić Gradu, Prijedoru i Gradiški. Osnovnu djelatnost privrednog subjekta Krajina Kopaonik čine automobilska osiguranja koja se 90% prodaju preko tehničkih pregleda i vlastite prodajne mreže. Za prodaju ostalih osiguranja zaduženi su radnici u predstavništvima i ugovorni saradnici. Prodajna mreža sastoji se iz radnika u redovnom radnom odnosu, zaposlenih u predstavništvima, komercijalista i ugovornih saradnika – zastupnika. Privredni subjekt Krajina Kopaonik nema supsidijarnih društava.

3. Analiza relevantnog tržišta

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Relevantno tržište prizvoda predmetne koncentracije čini tržište pružanja usluga osiguranja.

Relevantno tržište u geografskom smislu za predmetnu koncentraciju smatrat će se tržište Bosne i Hercegovine jer će, ulaskom privrednog subjekta Triglav na tržište osiguranja Republike Srpske predmetnom koncentracijom, početi pružanje usluga osiguranja učesnika predmetne koncentracije na području cijele Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je relevantno tržište predmetne koncentracije tržište pružanja usluga osiguranja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Prema podacima Podnosioca Prijave Triglav BH Osiguranje d.d. Sarajevo posjeduje mrežu distribucije i maloprodaje svojih proizvoda osiguranja samo na dijelu tržišta Bosne i Hercegovine i to na području Federacije Bosne i Hercegovine i sa ponudom iz svog asortimana usluga do sada nije bio prisutan na tržištu Republike Srpske. Ponudu Triglav BH Osiguranja čine sve vrste imovinskih i ličnih osiguranja. Kod imovinskih, tu su osiguranja imovine i imovinskih interesa, automobilska, transportna, osiguranja u poljoprivredi, osiguranja potraživanja, te putnička osiguranja. Zaokruženu ponudu ličnih osiguranja čine sve vrste životnih osiguranja, rentnih, penzionih, osiguranja od nezgode te zdravstvena osiguranja.

Isto tako, Krajina Kopaonik je svoje usluge osiguranja pružao samo korisnicima na tržištu Republike Srpske. Osnovna i jedina djelatnost privrednog subjekta Krajina Kopaonik je osiguranje imovine i lica i sastoji se od: obaveznog osiguranja motornih vozila, dobrovoljnog osiguranja imovine i lica i životnog osiguranja.

Struktura tržišta i tržišni udio učesnika koncentracije, odnosno njihovih supsidijarnih društava kao i njihovih konkurenata tj. ostalih društava za osiguranje za 2006. godinu na tržištu Federacije BiH, odnosno Republike Srpske, po premiji osiguranja, prikazana je kako slijedi:

Tabela 2.

Tržišni udio po premiji osiguranja u 2006. godini na tržištu Federacije BiH			Tržišni udio po premiji osiguranja u 2006. godini na tržištu RS		
Naziv osiguravajućeg društva	Ukupna premija (KM)	(%)	Naziv osiguravajućeg društva	Ukupna premija (KM)	(%)
Sarajevo Osiguranje	49.480.340,00	18,62	Bobar osiguranje	17.817.530,00	18,8
Croatia Osiguranje	32.660.228,00	12,30	Kosig Dunav osiguranje	17.658.997,00	18,6
Euroherc Osiguranje	24.091.584,00	9,07	Jahorina osiguranje	15.308.083,00	16,1
Triglav BH Osiguranje	23.861.923,00	8,98	Drina osiguranje	10.783.941,00	11,3
Uniqa Osiguranje	21.106.856,00	7,95	Nešković osiguranje	10.459.910,00	11,0
VGT Osiguranje	17.616.712,00	6,63	Krajina osiguranje	7.486.791,00	7,9
Sunce BiH Osiguranje	17.444.484,00	6,56	Krajina Kopaonik osiguranje	6.719.395,00	7,1
Bosna Osiguranje	15.794.698,00	5,95	Brčko gas osiguranje	5.441.675,00	5,07
Ostali	63.546.936,00	23,94	Grawe osiguranje	3.309.081,00	3,5
UKUPNO	265.603.761,00	100	UKUPNO	94.985.403,00	100

Izvor podataka: Agencija za osiguranje F BiH, 2006.

Izvor podataka: Agencija za osiguranje RS, 2006.

Podaci (Tabela 2.) pokazuje da najveći tržišni udio na tržištu osiguranja u Federaciji BiH od 18,62% ima privredni subjekt Sarajevo Osiguranje, privredni subjekt Croatia Osiguranje je na tržištu prisutan sa 12,30%, dok privredni subjekt Euroherc Osiguranje bilježi 9,07%.

Privredni subjekt Triglav BH Osiguranje je četvrti po veličini tržišnog udjela i zauzima ukupno 8,98% tržišnog udjela.

Najveći tržišni udio na tržištu osiguranja Republike Srpske od 18,8% ima privredni subjekt Bobar osiguranje, privredni subjekt Kosig Dunav osiguranje i Jahorina osiguranje zauzimaju po 18,6%, odnosno 16,1%.

Privredni subjekt Krajina Kopaonik zastupljen je sa 7,1% tržišnog udjela na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Ukupan prihod po premiji osiguranja na tržištu Bosne i Hercegovine za 2006. godinu iznosio je 360.589.164,00 KM. Najveći tržišni udio po ukupnoj premiji osiguranja na cjelokupnom tržištu Bosne i Hercegovine zauzima privredni subjekt Sarajevo Osiguranje sa 13,72%. Sa 9,05% tržišnog udjela slijedi privredni subjekt Croatia Osiguranje.

Nakon provedene koncentracije tržišni udio učesnika koncentracije po premiji osiguranja na tržištu usluga osiguranja Bosne i Hercegovine iznosit će 8,48% tržišnog udjela čime se, na osnovu izloženog, na tržištu BiH ne stvara niti jača dominantan položaj učesnika koncentracije što je u skladu sa članom 9. Zakona.

4. Procjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće, na osnovu analize strukture relevantnog tržišta, tržišnih udjela učesnika koncentracije, u smislu člana 17. Zakona, je ocjenilo dopuštenom provođenje predmetne koncentracije, u smislu člana 18. stav (2) tačka a) Zakona, i radi toga odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pri donošenju ove odluke Konkurencijsko vijeće posebno je imalo u vidu da ova koncentracija nije značajno povećala tržišne udjele učesnika koncentracije kao i da ista ne spriječava, ograničava niti narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu usluga osiguranja već ista osigurava pojačanu tržišnu konkurenciju u oblasti pružanja usluga osiguranja u Bosni i Hercegovini te je odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Administrativna taksa

Na ovo Rješenje podnosilac Prijave, u skladu s članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka d) 1) Odluke o administrativnim taksama u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06), obavezan je platiti administrativnu taksu u iznosu od 2.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Predsjednik

Sanja Božić